

За дистанційного навчання студент має змогу сам здобувати необхідні йому знання за допомогою інформаційних ресурсів: баз даних і знань; комп'ютерних, у т. ч. мультимедійних, навчальних і контролювальних систем; відео- і аудіозаписів, електронних бібліотек і, безперечно, традиційних посібників і підручників. Крім того, дистанційне навчання передбачає велику кількість завдань, розрахованих на самостійне опрацювання з можливістю отримання щоденних консультацій.

Взаємодія з віддаленими співрозмовниками розвиває у студентів універсальні вміння дистанційної діяльності, які не формуються за традиційного навчання (уміння користуватися електронною поштою, участь у телеконференціях, форумах тощо). [2]

Використання різних форм і видів навчання сприяє формуванню високоосвічених, компетентних, мобільних, самоорганізованих, конкурентоспроможних фахівців, готових входити в глобалізований світ, відкрите інформаційне товариство.

В реальній практиці вищого навчального закладу провідна активність залишається за викладачем фактично в усіх видах діяльності. Він виступає як в ролі джерела, так і в ролі контролера знань.

Оволодіння знаннями – це, в першу чергу, процес наполегливої активної діяльності людини. Зміст знань оновлюється надзвичайно швидко, а тому головним завданням вищої школи, поряд із задоволенням потреб особи в інтелектуальному, культурному й моральному розвитку, є оволодіння майбутнім фахівцем ефективними і раціональними методами самостійної навчальної роботи, відповідно до особливостей конкретного фаху, підготовка його до участі у процесі неперервної освіти. [3]

Ефективність самостійної роботи значною мірою залежатиме від якості керівництва нею з боку викладача, від правильності мотивації, оптимальності інструктажу, своєчасності надання допомоги і, безумовно, від реалізації грамотного індивідуального підходу.

Список використаних джерел

1. Положення про організацію самостійної роботи студентів : [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.khnu.km.ua/root/dept/nmv/res/5.pdf>
2. Форми організації навчання у вищому навчальному закладі : [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://pidruchniki.com/14410310/pedagogika/formi_organizatsiyi_navchannya_vischomu_navchalnomu_zakladi
3. Індивідуальний підхід в організації самостійної роботи студентів : [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://social-science.com.ua/article/1229>

*Повод Т.М., канд. екон. наук, доцент
Херсонський національний технічний університет
м. Херсон*

НЕОБХІДНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА ЗА ЛОГІСТИЧНИМ ПІДХОДОМ

Сучасні умови фінансово-економічного розвитку країни значною мірою залежать від ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства. Все це зумовлює необхідність розроблення інноваційних методів фінансового менеджменту, у тому числі логістичного підходу до управління фінансовими ресурсами підприємства. Саме

завдяки достатньому фінансовому забезпеченню господарської діяльності, правильному вибору способів мобілізації фінансових ресурсів та джерел їх надходження, визначенню оптимальних напрямків їх використання і забезпечується зростання доходів підприємства.

На жаль, слід зазначити, що однією з найбільших проблем суб'єктів господарювання в сучасних економічних умовах є низька ефективність управління їх фінансовими ресурсами. Це зумовлює наявність в економіці країни численної кількості збиткових, низькорентабельних або неплатоспроможних підприємств.

Основним об'єктом фінансового менеджменту виступає капітал, який є перетвореною формою фінансових ресурсів. На сучасному етапі, до основних завдань управління фінансовими ресурсами підприємства відносять: забезпечення формування достатнього об'єму фінансових ресурсів; оптимізація структури джерел формування фінансових ресурсів; оптимізація розподілу сформованих фінансових ресурсів в розрізі основних напрямів господарської діяльності; забезпечення швидкої трансформації пропорцій розподілу фінансових ресурсів в розрізі видів діяльності підприємства, під час непередбачуваного впливу факторів зовнішнього середовища; забезпечення найбільш ефективного використання фінансових ресурсів; забезпечення мінімального рівня, пов'язаного з формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів підприємства [2, с. 190].

У науковій літературі управління фінансовими ресурсами переважно розглядається як одна з функцій фінансового менеджменту з позицій системного, комплексного, портфельного та процесного підходів. Але сьогодні серед інструментів управління фінансовими ресурсами особливу роль повинні відігравати саме прогресивні методи управління.

Найважливішими особливостями прогресивних методів є: по-перше, реалізація нетрадиційних методів передбачає застосування особливих фінансових інструментів (депозитарних розписок, похідних цінних паперів, корпоративних облігацій, вексельного комерційного кредиту); по-друге, всі ці інструменти дозволяють залучити додаткові фінансові ресурси не тільки на національному, а й на міжнародному фінансовому ринку [1].

Новітній логістичний підхід до ефективного управління фінансовими ресурсами потребують глибинного дослідження принципів управління фінансовими потоками підприємства, метою яких є оптимізація руху фінансових ресурсів. У логістиці оптимізація руху фінансових потоків досягається за умов достатнього обсягу забезпечення матеріального потоку фінансовими ресурсами на усіх стадіях логістичного ланцюга.

Теоретичне обґрунтування логістичного підходу полягає в двоєдиному підході до розгляду фінансових ресурсів: в контексті логістизації виробництва, тобто взаємозв'язку з іншими видами ресурсів (матеріальними, інформаційними, трудовими, інтелектуальними та іншими); в контексті системи бізнесу, тобто послідовного їх перетворення з однієї форми в іншу й особливостей їх функціонування в цих формах (грошовій, матеріалізованій). Ці два підходи можуть бути покладені в основу організації процесу управління фінансовими ресурсами підприємства, і в свою чергу, вимагають здійснення діагностики стану управління фінансовими ресурсами підприємства з використанням показників, які характеризують не тільки фінансову, а й виробничу та інвестиційну діяльність, а також управління фінансовими ресурсами, які знаходяться не тільки в грошовій формі, а й перетворені в матеріалізовану форму [3].

Зауважимо, що підприємство як логістична система повинна формуватися у три етапи.

Перший етап – це визначення проблеми (задачі) фінансування системи, що повинна бути розв’язана з урахуванням попереднього досвіду та наявних даних.

Другий етап – це вимоги до цієї системи: оновлення структури підприємства, організація та регулювання руху фінансових ресурсів, взаємодія з реальним сектором економіки, активізація інвестиційної діяльності і як результат, розвиток зовнішньоекономічної діяльності.

На третьому етапі здійснюється побудова підприємства як єдиної логістичної системи, що включає в себе підсистеми, які забезпечують досягнення поставленої проблеми (задачі), і метою функціонування логістичної системи підприємства відповідно, є матеріальний потік – максимізація прибутку.

Сутність логістичного підходу розкривається через три основні положення [4, с. 18]:

- взаємопов’язані функції розглядаються як єдиний потік;
- для управління потоком створюється відповідна система, тобто організаційно-управлінський механізм;
- оцінювання ефективності функціонування системи управління потоком здійснюється з урахуванням не тільки витрат, а ще й втрат прибутку, зумовлених нерациональним використанням ресурсів потоку.

За традиційного підходу управління фінансовими потоками бізнесу кожна ланка логістичного ланцюга має свою систему управління, що орієнтується на власні цілі та критерії ефективності. Вихідний напрям руху фінансових ресурсів кожної попередньої ланки логістичного ланцюга, сформований під впливом системи управління цією ланкою, з урахуванням її цілей та критеріїв, є вхідним для наступної ланки.

Принципова відмінність логістичного підходу до управління фінансовими ресурсами від традиційного виражається в інтеграції окремих ланцюгів у єдину систему, що має змогу адекватно реагувати на зміни зовнішнього середовища. У зв’язку з цим доцільне застосування логістичного підходу в підприємницькій діяльності з метою покращання системи управління фінансовими ресурсами суб’єкта господарювання [5].

Логістизація управління фінансовими потоками бізнесу має характер безперервного процесу через реалізацію головних методів логістичного менеджменту, які можна згрупувати за відповідними взаємопов’язаними функціями: планування, організація, мотивація, контроль і координація.

Таким чином, логістичний підхід збагачує та розвиває системний підхід, оптимізуючи розв’язання різноманітних проблем.

Проведений аналіз вітчизняних досліджень свідчить про те, що, на відміну від досвіду зарубіжних країн, у практиці вітчизняного господарювання триває фетишизація матеріального потоку та зведення логістики тільки до транспорту, складу, виробництва, постачання, збуту, запасів тощо [6, с. 150].

Важливою складовою управління фінансовими ресурсами є вибір дієвих інструментів усунення слабких місць в управлінні підприємством за логістичним підходом.

Тому можна зробити висновок, що спроможність вітчизняних підприємств не просто вижити, а й досягти успіху в ринкових умовах, залежить, насамперед, від ефективності управління наявними фінансовими ресурсами.

Список використаних джерел

1. Лизунова, Т.Г. Сучасні підходи до управління фінансовими ресурсами вітчизняних підприємств [Електронний ресурс] / Т.Г. Лизунова, Л.Г. Смоляр // Актуальні проблеми економіки та управління. – 2014. – Вип.8. – Режим доступу: <http://probl-economy.kpi.ua/node/408>.

2. Байрак, О.М. Теоретичні аспекти управління фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств / О.М. Байрак //Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. – 2013. – Вип. 83. – С. 189-196.
3. Мішина, С.В. Організаційно-економічний механізм управління на підприємстві: Монографія / С.В. Мішина, О.Ю. Мішин. – Харків: Вид-во ХНЕУ, 2006. – 176 с.
4. Окландер, М.А. Логістика: Підручник / М.А. Окландер. – Київ: Центр навчальної літератури. – 2008. – 346 с.
5. Остапенко, А.С. Логістичний підхід до управління фінансовими потоками бізнесу [Електронний ресурс] / А.С. Остапенко, Т.М. Повод // Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». – 2018. – Вип. 25. – Режим доступу: <http://www.market-infr.od.ua/uk/>.
6. Мушнікова, С.А. Логістичний підхід в управлінні фінансовою діяльністю підприємства / С.А. Мушнікова // Економічний вісник. – 2015. –№ 4. – С. 146-152.

*Полтавець М.М., викладач
кафедри економіки та підприємництва
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ВИДІВ ПАЛИВА ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ТЕПЛОВОЇ ЕНЕРГІЇ

Ступінь розвитку економіки, та, відповідно, рівень життя населення будь-якої країни безпосередньо пов'язані з кількістю енергії, що споживається. Якщо до недавнього минулого головним фактором розвитку економіки було збільшення споживання матеріальних і енергетичних ресурсів, то найактуальнішим питанням сьогодення є підвищення ефективності їх використання. Тому, на сучасному етапі розвитку народного господарства, економія паливно-енергетичних ресурсів є найважливішим завданням вітчизняних підприємств. У зв'язку з цим виникає потреба в розробці сучасних технологій та проведенні організаційно-технічних й економічних заходів з енергозбереження. Особливо актуальним дане питання є для теплоенергетики.

Сьогодні обсяг споживання тепла в Україні складає близько 230 млн. Гкал, з яких найбільша частка (67%) припадає на населення і ЖКГ, 20% на промисловість, 13% на інші галузі. За проектом Енергетичної стратегії України на період до 2030 року, попит на теплову енергію у 2030 році може збільшитися до 271 млн. Гкал. При цьому найбільше зростання відбудеться у комерційному та бюджетному секторах і їх частка у структурі споживання зросте до 20%.

У вітчизняній енергетиці, основними енергоносіями для виробництва теплової енергії є природний газ та вугілля, споживання яких в загальному балансі складає 36,9% та 32,7% відповідно. Протягом останніх кількох років існує тенденція зниження споживання газу і збільшення використання вугілля. Істотне зростання ціни природного газу змусило споживачів блакитного палива переглянути своє відношення до його використання, а саме: впроваджувати менш енергоємні виробничі технології; впроваджувати системи обліку споживання теплової енергії; шукати шляхи зниження споживання енергії і енергоносіїв; використовувати альтернативні джерела енергії та види палива.

Одним із видів альтернативного палива, є тверда біомаса, використання якої для виробництва теплової енергії має в Україні добрі передумови, однією з яких є значний потенціал біомаси, доступної для виробництва енергії.